RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 234.861 van 26 mei 2016
in de zaak A. 212.652/VII-39.133.

In zake : de landbouwvennootschap ANNÉ J EN B
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Raf Van Roeyen
kantoor houdend te 9120 Beveren
Grote Markt 34B
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 2 juni 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 3 april 2014 waarbij het bestuurlijk beroep tegen de beslissing van het Agentschap voor Natuur en Bos met betrekking tot de vergoeding van wildschade (dossiers OV-13-010 en OV-13-020) wordt afgewezen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gerry De Bock, die loco advocaat Raf Van Roeyen verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Clive Rommelaere, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij is exploitant van een landbouwbedrijf te Beveren.

3.2. Op 12 april 2013 doet zij bij het Agentschap voor Natuur en Bos aangifte van wildschade op twee percelen wintertarwe, veroorzaakt door brandganzen en smienten.

Het agentschap meldt ontvangst van de ontvankelijke aanvraag en gaat op 19 april 2013 op plaatsbezoek. Het agentschap bezorgt het verslag van het plaatsbezoek aan de aanvraagster, en nodigt haar uit om opmerkingen te

bezorgen. Onder punt 19 van het verslag staat dat de aanvraag wordt ingewilligd, maar dat de schaderaming zal moeten worden gemaakt bij een tweede plaatsbezoek, net voor de oogst. Punt 13 van het verslag stelt:

> "Het wintertarwegewas op de percelen werd begraasd waardoor het gewas mogelijk een groeiachterstand oploopt.
>
> Op perceel 1 zijn 3 stroken gelegen waar ten gevolge van waterstagnatie het wintertarwegewas is afgestorven. Deze waterstagnatie is het gevolg van een verstoorde bodemstructuur. Het betreft een strook van 0,26 ha (65 m x 40 m), 0,15 ha (50 m x 30 m) en 0,24 ha (40 m x 60 m). In totaal gaat het om 0,65 ha.
>
> Uit vergelijking van luchtfoto's van 2007 en 2009 (bron: 'google earth') blijkt de locatie van de waterstagnatie een vroeger afwateringssysteem te volgen. Deze structuur duidt op een verstoorde bodem die niet het gevolg is van de aanwezigheid van brandganzen en smienten. Stagnerend water trekt wel ganzen en smienten aan. De oppervlakte aan door waterstagnatie afgestorven wintertarwe komt niet in aanmerking voor een schadevergoeding.
>
> Op perceel 2 is eveneens een strook wintertarwe afgestorven t.g.v. waterstagnatie. De waterstagnatie op dit perceel is wel veroorzaakt door ganzen (duidelijke aanwezigheid uitwerpselen en pootafdrukken)".

Bij dit punt 13 merkt de aanvraagster op:

> "Met luchtfoto's van 4 en 6 jaar geleden kan men niet bewijzen dat schade enkel door waterstagnatie zou veroorzaakt worden. Het is wel zo dat dat gedeelte van het perceel natter is maar dat wil niet zeggen dat schade niet van vogels kan komen".

3.3. Met een brief van 23 juli 2013 laat het agentschap weten dat het noodzakelijke tweede plaatsbezoek zal plaatsvinden op 1 augustus 2013.

3.4. Na dat plaatsbezoek deelt het agentschap met een brief van 12 augustus 2013 aan de verzoekende partij mee:

> "[...] Voor de bepaling van de opbrengst en prijzen m.b.t. de tarweoogst 2013 wordt gewacht op de bevindingen van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO). Het verslag van het plaatsbezoek van 1/08/2013 zal u worden bezorgd eind september. Hierin zal zowel de schaderaming als de prijsbepaling worden opgenomen".

3.5. Op 23 september 2013 doet de verzoekende partij aangifte van wildschade op een perceel suikerbieten, veroorzaakt door verschillende ganzensoorten.

Het agentschap meldt ontvangst van die aangifte en verricht op 30 september 2013 een plaatsbezoek. Vervolgens bezorgt het agentschap het verslag van het plaatsbezoek aan de verzoekende partij en nodigt haar uit om eventuele opmerkingen toe te sturen. In het verslag wordt gesteld dat de aanvraag wordt ingewilligd voor 90% van de schade die werd veroorzaakt door de betrokken ganzensoorten.

3.6. Op 27 november 2013 brengt het agentschap aanvullend verslag uit over beide schadegevallen.

3.6.1. Inzake de schade aan de wintertarwe (wildschadedossier OV-13-010) wordt het volgende gesteld:

> "Tijdens het tweede plaatsbezoek d.d. 1/08/2013 herbevestigde de landbouwdeskundige de schade aan het wintertarweperceel.
>
> De totale schade berekend door de landbouwdeskundige bedraagt € 4.722,00.
>
> Ten gevolge van artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vergoeding van wildschade van 3 juli 2009 wordt het eigen risico dat geldt bij een te verlenen vergoeding met betrekking tot de wildschade vastgelegd op 5% van het bedrag van de vastgestelde schade, met een minimum van € 250,00 per schadelijder per jaar. Vergoedingen lager dan 50 euro worden niet uitbetaald.
>
> Het eigen risico wordt berekend op basis van de optelsom van uw wildschadedossier OV-13-10 met wildschadedossier OV-13-020. De toekenning van de schadevergoeding voor beide dossiers wordt vermeld in wildschadedossier OV-13-20".

Wat betreft perceel 1 worden er vier zones onderscheiden, waar de schade respectievelijk 40%, 33%, 22% en 7% bedraagt. Voor het volledige perceel is er een schade van 8%. Vergeleken met een normale opbrengst van 177 euro per ton voor het graan en 55 euro per ton voor het stro, bedraagt de minderopbrengst 2924,712 euro. Het verslag neemt aan dat de helft daarvan, of

1462,356 euro wildschade is, en de andere helft het gevolg van waterstagnatie door een slechte bodemstructuur. Voor perceel 2 worden er twee zones met schade en een referentiezone onderscheiden. De schade bedraagt in de twee betreffende zones 54% en 39%. Voor het gehele perceel samen is er een schade van 21%. Vergeleken met de normale opbrengst bedraagt de minderopbrengst aldus 3259,64 euro, of voor de twee percelen wintertarwe samen 4722 euro.

3.6.2. De verzoekende partij bezorgt met een fax van 10 december 2013 een verslag van een door haar aangestelde schatter. Deze houdt geen rekening met de door het agentschap gehanteerde schadezones, en gaat uit van 23% schade aan perceel 1 en 17,5% aan perceel 2. De normale opbrengst zou volgens de schatter 240 euro per ton tarwe zijn, en 62 euro per ton stro. Hij berekent zo een minderopbrengst van 9884 euro (perceel 1) + 3004 euro (perceel 2) = 12.888 euro. De verzoekende partij voegt daar 600 euro aan toe omdat door ongelijke rijping tweemaal landbouwmachines moesten worden ingezet. Aldus wordt er 13.488 euro voor de twee percelen wintertarwe samen gevraagd. Ze wijst er ook op dat “de schaderaming welk door uw diensten op 50% werd geraamd tgv waterstagnatie en slechte bodemstructuur, geenszins kan weerhouden worden”, dat zij geen “weet [heeft] van enige gedempte gracht” en dat “[d]e schade […] louter te wijten [is] aan ganzenvraat”.

3.6.3. Met een brief van 11 december 2013 laat het agentschap weten de vraag tot schadevergoeding in te willigen voor het door haarzelf berekende bedrag.

3.6.4. Inzake de schade aan suikerbieten (wildschadedossier OV-13-020) stelt het verslag van 27 november 2013:

> “De totale schade berekend door de landbouwdeskundige bedraagt € 256,68. De schade veroorzaakt door de grauwe-, Canadese- en brandganzen komt in aanmerking voor een schadevergoeding. Het aandeel van deze soorten bedraagt 90% van de schade. De schade die in aanmerking komt voor vergoeding bedraagt € 231,01.
>
> Ten gevolge van artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering

betreffende de vergoeding van wildschade van 3 juli 2009 wordt het eigen risico dat geldt bij een te verlenen vergoeding met betrekking tot de wildschade vastgelegd op 5% van het bedrag van de vastgestelde schade, met een minimum van € 250,00 per schadelijder per jaar. Vergoedingen lager dan 50 euro worden niet uitbetaald.

Het eigen risico wordt berekend op basis van de optelsom van uw wildschadedossier OV-13-20 met wildschadedossier OV-13-010. De schadeberekening van dossier OV-13-10 bedraagt € 4.722,00. Samengeteld met dossier OV-13-20 bedraagt de schadeberekening € 4.953,01.

De totale schadevergoeding voor beide dossiers bedraagt € 4.703,01".

Er worden drie zones met schade onderscheiden, samen 6.100 m², met een gemiddelde minderopbrengst van 20%, wat vergeleken met een normale opbrengst van 44,2 euro per ton een minderopbrengst van 256,68 euro inhoudt.

3.6.5. De verzoekende partij bezorgt met een fax van 10 december 2013 een verslag van een door haar aangestelde schatter. Deze heeft het over een oppervlakte van 1,2 ha (1.200 m²) met 80% schade en een oppervlakte van 2,9 ha (2.900 m²) met 50% schade. Uitgaande van een normale opbrengst van 3356 euro per hectare suikerbieten, bedraagt de minderopbrengst 8107 euro.

3.6.6. Met een brief van 11 december 2013 laat het agentschap weten de vraag tot schadevergoeding in te willigen voor het door haarzelf berekende bedrag.

3.7. Op 24 december 2013 stelt de raadsman van de verzoekende partij administratief beroep in tegen de beslissingen over de twee schadegevallen. Wat betreft de wintertarwe wordt een schadevergoeding van 13.488 euro gevraagd, "meer de wettelijke interesten op dit bedrag vanaf het schadeverwekkend feit". De verzoekende partij vraagt om "gehoord te worden binnen het kader van de beroepsprocedure, conform de ter zake geldende wettelijke bepalingen".

Wat betreft de suikerbieten wordt een schadevergoeding van 8107 euro gevraagd, "meer de wettelijke interesten op dit bedrag vanaf het

schadeverwekkend feit". Ook hier vraagt de verzoekende partij "gehoord te worden binnen het kader van de beroepsprocedure, conform de ter zake geldende wettelijke bepalingen".

3.8. Op 3 april 2014 beslist de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur de beroepen in de beide schadegevallen niet in te willigen.

Dit is de bestreden beslissing. Ze wordt als volgt gemotiveerd:

"Betreffende het dossier OV-13-010 werd door de deskundige van het Agentschap Landbouw en Visserij (ALV) bij het plaatsbezoek op 19/04/2013 een schade door ganzen vastgesteld aan 17,6 ha wintertarwe. Deze schade werd begroot op 4 % van het opbrengstpotentieel. Hij stelt ook waterstagnatie vast ten gevolge van een verstoorde bodemstructuur die volgens de deskundige niet kan toegeschreven worden aan de ganzen. De schade die hierdoor ontstaat, kan niet verhaald worden op de Vlaamse overheid. Op een tweede perceel van 7,6 ha wordt door de landbouwdeskundige een opbrengstderving ten gevolge van ganzenvraat van 21% vastgesteld. De vaststellingen op beide percelen worden tegengesproken door een door u aangestelde schatter die op 31 juli 2013 berekent dat een oppervlakte van 15 en 6 ha beschadigd is met een verlies van respectievelijk 77 en 82 %. De door uw schatter vastgestelde schade wordt op € 14.584 geraamd in tegenstelling tot de € 4.722 die werd vastgesteld door de deskundige van het ALV.

Op 1 augustus 2013 volgde een tweede plaatsbezoek waarop de deskundige van het ALV zijn eerdere bevindingen bevestigde. Daarmee weerlegt de landbouwdeskundige ook de opmerking die de heer Anné op 16 mei 2013 formuleerde op punt 13 van verslag van het eerste terreinbezoek. Als bijkomend element bevestigt een analyse van het digitaal hoogtemodel ook de aanwezigheid van een depressie ter hoogte van de schadezones wat mogelijk mee aan de oorzaak kan liggen van de schade.

Betreffende het dossier OV-13-020 werd door de deskundige van het ALV bij het plaatsbezoek op 30 september 2013 een schade door ganzen vastgesteld aan suikerbieten van 20 % op een oppervlakte van 1200 m². Dit wordt tegengesproken door een door u aangestelde schatter die op 25 oktober 2013 berekent dat een oppervlakte van 4,1 ha of 41.000 m² beschadigd is met een verlies van 50 - 90 %. De door uw schatter vastgestelde schade wordt op € 8.382 geraamd in tegenstelling tot de € 256,68 die werd vastgesteld door de deskundige van het ALV.

Ik stel vast dat de procedure in het dossier correct werd gevolgd en zie ook geen reden om de vaststellingen die door de landbouwdeskundige van het ALV werden gemaakt, in twijfel te trekken. Via het Soortenschadebesluit kunnen enkel opbrengstverliezen worden vergoed die strikt aan beschermde soorten kunnen worden toegeschreven. Opbrengstverliezen ten gevolge van klimatologische omstandigheden of andere factoren komen niet in aanmerking

voor deze vergoedingsprocedure”.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

4. De verwerende partij werpt op de verzoekende partij niet over het rechtens vereiste belang beschikt aangezien zij een “derde partij” is die, voorafgaand aan het annulatieberoep, in geen van de schadedossiers is tussengekomen in de hoedanigheid van schadelijder of belanghebbende, en ook niet in die zin werd aangeduid door de bestreden beslissing. De verzoekende partij stelt weliswaar eigenaar te zijn van de betrokken percelen, maar zulks volstaat niet om tegen de bestreden beslissing op te komen. Enkel Bert Anné, die zich als schadelijder heeft aangemeld en als dusdanig is opgetreden tijdens de administratieve procedure, getuigt van het vereiste rechtstreekse belang bij een annulatieberoep.

5. De verzoekende partij repliceert dat het evident is dat Bert Anné in de administratieve procedure is opgetreden in zijn hoedanigheid van beherende vennoot van de betrokken landbouwvennootschap, dat deze landbouwvennootschap effectief de schadelijder is en dat de aanvraag tot vergoeding ook in haar naam kon worden ingediend door Bert Anné als beherende vennoot.

Bij de aanvragen tot schadevergoeding heeft zij als bijlage 5 een “Identificatiefiche van een landbouwer” toegevoegd. Deze vermeldt zowel bij de “Gegevens van de landbouwer” als bij de “Gegevens van de exploitant” dat het de landbouwvennootschap “ANNÉ J en B LV” betreft. Ook uit de bijlage 2 bij de aanvragen, met name de verzamelaanvraag 2013 met perceelsinformatie, blijken de schadelijdende percelen geëxploiteerd te worden door de “LV ANNÉ J EN B”. Bovendien vermeldt het dossier op verschillende stukken het bankrekeningnummer waarop de schadevergoeding dient te worden gestort. Uit

het attest van KBC van 9 oktober 2014 blijkt dat de bankrekening in kwestie de landbouwvennootschap “Anné J & B LV” als titularis heeft.

De gestandaardiseerde formulieren van het Agentschap voor Natuur en Bos veroorzaken overigens zelf onduidelijkheid over de identiteit van de schadelijder. Zowel de aanvragen tot vergoeding als de verslagen van plaatsbezoek voorzien bij de in te vullen gegevens als schadelijder enkel in de mogelijkheid om natuurlijke personen (“voor- en achternaam”, “rijksregisternummer”, “geboortedatum”, ...) op te geven. Voor rechtspersonen is er geen invulmogelijkheid.

Ten slotte hebben het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse minister in het kader van de beroepsbeslissing nooit getwijfeld aan het feit dat de aanvraag en het beroep door de heer Anné namens de vennootschap werden ingediend.

Beoordeling

6. Uit de bij de aangifteformulieren gevoegde identificatiefiches en verzamelaanvragen blijkt ondubbelzinnig dat de aanvragen tot vergoeding van wildschade werden ingediend voor de landbouwvennootschap Anné J en B.

De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

7. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 52 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het

natuurlijk milieu (hierna: natuurbehouddecreet), van artikel 25 van het jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna: jachtdecreet), van de artikelen 6, 7, 12 en 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2009 betreffende de vergoeding van wildschade of van schade door beschermde soorten en tot wijziging van hoofdstuk IV van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu (hierna: Soortenschadebesluit), van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: motiveringswet) en van de materiëlemotiveringsplicht, "doordat […], [d]e bestreden beslissing het beroep van verzoekster niet inwilligt vanuit een algemene vaststelling dat de procedure in het dossier correct werd gevolgd en er geen reden is om de vaststellingen die door de landbouwdeskundige van het ALV werden gemaakt, in twijfel te trekken […], [e]n doordat […], [d]e bestreden beslissing oordeelt dat via het Soortenbesluit enkel opbrengstverliezen kunnen vergoed worden die strikt aan beschermde soorten kunnen worden toegeschreven waarbij opbrengstverliezen ten gevolge van klimatologische omstandigheden of andere factoren niet in aanmerking komen voor deze vergoedingsprocedure […], [e]n doordat [d]e landbouwdeskundige van het ALV, daarin gevolgd door de minister in de bestreden beslissing, zonder enige wetenschappelijke onderbouwing of motivering bij de raming van de schade aan de wintertarwe concludeert dat 50% van de schade te wijten is aan ganzenvraat en 50% te wijten is aan waterstagnatie door slechte bodemstructuur […], [t]erwijl [o]p grond van de materiële motiveringsplicht iedere bestuurshandeling moet worden gedragen door afdoende en draagkrachtige motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar zijn en in redelijkheid zijn aangevoerd […] [e]n terwijl [h]et zorgvuldigheidsbeginsel vereist dat iedere bestuurshandeling wordt voorafgegaan door een zorgvuldige voorbereiding van de beslissing […] [e]n terwijl [d]e raming of begroting van wildschade of schade door beschermde soorten aan teelten en oogsten gebeurt op basis van de standaardopbrengst van de betrokken teelt in de betrokken landbouwstreek waarbij de raming van de hoogte van de wildschade wordt

uitgedrukt als een percentage van de waarde die mocht verwacht worden van de betrokken teelt of oogst indien deze wildschade niet was opgetreden, na aftrek van de eventueel niet-gedane kosten […] [e]n terwijl [w]anneer er op grond van het plaatsbezoek nog geen sluitende raming kan gebeuren, de ambtenaar met het oog op deze raming het advies kan inwinnen bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij, bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, bij het Instituut voor Landbouw- en visserijonderzoek of bij een andere relevante administratie of agentschap".

De verzoekende partij zet uiteen dat de overheid die zich moet uitspreken over een georganiseerd administratief beroep de zaak moet beoordelen aan de hand van een eigen onderzoek en dat zulks moet blijken uit de motivering van de beroepsbeslissing. Zij meent dat dit hier niet het geval is, omdat de bestreden beslissing zich er toe beperkt te stellen dat de procedure correct werd gevolgd en dat er geen reden is om de vaststellingen van de landbouwdeskundige van het bestuur in twijfel te trekken, terwijl anderzijds op geen enkele wijze rekening wordt gehouden met de argumenten die zij in haar faxberichten aan het Agentschap voor Natuur en Bos Oost-Vlaanderen en in haar beroepschriften heeft geformuleerd. Het is de verzoekende partij onduidelijk waarom de door haar in beroep verdedigde stellingen niet zijn aanvaard.

Overeenkomstig artikel 14, tweede lid, van het Soortenschadebesluit bezorgt de ambtenaar binnen de veertien dagen het verzoekschrift aan de minister, evenals een afschrift van de bestreden beslissing, samen met het dossier en een repliek op het verzoekschrift. In de bestreden beslissing wordt op geen enkele wijze verwezen naar enige repliek van de administratie op het verzoekschrift, laat staan dat deze repliek bij de bestreden beslissing is gevoegd. De inhoud van deze repliek is de verzoekende partij totaal onbekend. Nochtans moeten in deze repliek de argumenten en motieven terug te vinden zijn die tot de afwijzing van het beroep hebben geleid. Het enige bijkomend element waar de bestreden beslissing naar verwijst, is het onduidelijke motief dat een analyse van het digitaal hoogtemodel ook de aanwezigheid bevestigt "van een

depressie ter hoogte van de schadezones wat mogelijk mee aan de oorzaak kan liggen van de schade". Zij zegt geen enkel idee te hebben waar deze analyse vandaan komt en wat hiervan de relevantie is voor de beoordeling van het beroep of de omvang van de schade.

De verzoekende partij betoogt dat het standpunt dat er geen reden is om de vaststellingen van de landbouwdeskundige in twijfel te trekken, kennelijk onredelijk is en dat zulks getuigt van een onzorgvuldig onderzoek van de beroepen. De ramingen in de twee schattingsverslagen die zij heeft bezorgd weken "fundamenteel" af van deze van het bestuur. In de bestreden beslissing valt niet terug te vinden waarom de raming van de verwerende partij correct zou zijn. Een zorgvuldig onderzoek zou hebben ingehouden dat, omwille van deze uiteenlopende ramingen, bijkomende informatie zou zijn gevraagd.

Het is haar een raadsel waarom de schade aan (een deel) van de wintertarwe slechts voor 50% wordt vergoed. Met betrekking tot de huiskavel bevat de berekeningsnota een aantal luchtfoto's die de toestand zouden moeten weergeven in 2007 en 2009 en een orthofoto uit 1988. Op basis van deze gegevens besluit de berekeningsnota dat 50% van de schade te wijten is aan ganzenvraat en 50% aan waterstagnatie door een slechte bodemstructuur. De onzekerheid van de landbouwdeskundige over de oorzaak van de schadestructuur of van stagnerend water is evenwel manifest. In een dergelijk geval, wanneer er op grond van het plaatsbezoek nog geen sluitende raming kan gebeuren, schrijft artikel 7, § 1, van het Soortenschadebesluit voor dat de ambtenaar met het oog op deze raming het advies kan inwinnen bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij, bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, bij het Instituut voor Landbouw- en visserijonderzoek of bij een andere relevante administratie of agentschap.

Uit het verslag van het plaatsbezoek blijkt dat geen van de aanwezige ambtenaren voldoende onderlegd was in waterhuishouding of bodemkunde. Nochtans mag van een zorgvuldige overheid worden verwacht dat zij advies inwint bij een in deze materie onderlegde instantie of agentschap

vooraleer over te gaan tot een reductie van de vergoedbare schade met maar liefst 50% ingevolge een beweerde waterstagnatie en/of slechte bodemstructuur. Wanneer zij vervolgens bij monde van haar raadsman herhaaldelijk stelt dat haar vennoten geen enkele weet hebben van enige gedempte gracht, wordt dit volledig genegeerd. Bovendien is het een raadsel waarom, indien al rekening zou kunnen worden gehouden met waterstagnatie als medeoorzaak van de schade, de vergoedbare schade met 50% moet worden gereduceerd en niet met een ander percentage.

Ook betwist de verzoekende partij dat door het Soortenschadebesluit enkel opbrengstverliezen kunnen worden vergoed die strikt aan de beschermde soorten kunnen worden toegeschreven en dat verliezen ten gevolge van klimatologische omstandigheden of andere factoren niet in aanmerking komen voor vergoeding.

Op de plekken waar zich zogezegd waterstagnatie zou hebben voorgedaan, geeft het verslag van plaatsbezoek aan dat de gewassen zijn aangevreten door ganzen. Overeenkomstig artikel 12, 2°, van het Soortenschadebesluit gebeurt de raming of begroting van wildschade of schade door beschermde soorten aan teelten en oogsten op basis van de standaardopbrengst van de betrokken teelt in de betrokken landbouwstreek waarbij de raming van de hoogte van de wildschade wordt uitgedrukt als een percentage van de waarde die mocht worden verwacht van de betrokken teelt of oogst, indien deze wildschade niet was opgetreden na aftrek van de eventueel niet-gedane kosten.

Wanneer vaststaat dat er vraatschade is aan de gewassen op een veld, dient de minderopbrengst vergoed te worden, los van andere eventuele oorzaken die voorafgaan of nog zouden volgen. Bij een hevig onweer vlak voor de oogst, gaat de administratie evenmin kunnen stellen dat de uiteindelijke minderopbrengst zich ook had voorgedaan zonder de wildschade om de vergoeding alsnog terug te vorderen. Een verdeling van aansprakelijkheid bestaat

niet in de vergoedingsregeling voor wildschade buiten de door de wet gestelde gevallen waarin de schadelijder overeenkomstig artikel 11 van het Soortenschadebesluit niet alle maatregelen heeft genomen die naar redelijkheid en billijkheid konden worden genomen ter voorkoming van de opgetreden schade. De bodemstructuur, waterstagnatie of al dan niet gedempte vroegere grachten zijn elementen die vreemd zijn aan de begroting van de minderopbrengst indien vastgesteld is dat er aanzienlijke schade aan de gewassen is die toe te schrijven is aan wild.

Concluderend stelt de verzoekende partij dat, geconfronteerd met enerzijds de duidelijk afwijkende schaderamingen tussen de deskundige en de door haar aangestelde, beëdigde schatter en anderzijds de vele onduidelijkheden over de beweerde waterstagnatie, de verwerende partij, overeenkomstig artikel 7, § 2, van het Soortenschadebesluit het advies had moeten inwinnen van een bevoegde en deskundige administratie en dat, in geval zij van oordeel was dat er voldoende motieven en elementen voorhanden waren om de aangevoerde beroepsargumenten te weerleggen, deze weerlegging minstens weergegeven had moeten worden in de bestreden beslissing.

8. De verwerende partij antwoordt dat uit de motivering van de bestreden beslissing afdoende blijkt dat zij wel degelijk een eigen en volledig onderzoek heeft verricht, dat de verzoekende partij ten onrechte poneert dat zij geen rekening heeft gehouden met de opmerkingen in de twee faxberichten en de twee beroepschriften en dat de opmerkingen verwoord in bedoelde faxberichten overigens louter gesteund zijn op schattingsverslagen van een beëdigde schatter waarin geen enkele inhoudelijke opmerking of argument wordt geformuleerd ten aanzien van de ramingen door het Agentschap voor Natuur en Bos. Uit de schattingsverslagen van de beëdigde schatter blijkt voorts niet dat deze met toepassing van het Soortenschadebesluit zijn opgesteld. Bij gebrek aan gedegen onderbouwing van de schattingsverslagen, is de bevoegde Vlaamse minister in de bestreden beslissing terecht tot het besluit gekomen dat deze “geen reden uitmaken om de vaststellingen die door de landbouwdeskundige van het ALV werden

gemaakt in twijfel te trekken”.

Ten aanzien van de twee beroepschriften van 24 december 2013, moet hetzelfde worden vastgesteld. De bevoegde Vlaamse minister heeft bij de bestreden beslissing helemaal geen abstractie gemaakt van de voorgelegde schattingsverslagen, doch heeft geoordeeld dat deze geen enkel argument bevatten waarop zij diende te antwoorden, nu deze geen verantwoording bevatten voor de aangewende berekeningswijze van de erin begrote wildschadevergoedingen. De motiveringsplicht gaat niet zover dat geantwoord moet worden op argumenten of opmerkingen die niet worden opgeworpen.

Het standpunt van de verzoekende partij over het verslag van het eerste terreinbezoek nopens de schade aan de wintertarwe wordt op afdoende wijze weerlegd in het verslag van het tweede terreinbezoek, zoals meegedeeld per brief van 27 november 2013, waarin de optredende ambtenaren hun eerdere bevindingen integraal bevestigen.

Anders dan de verzoekende partij stelt, is de bestreden beslissing niet louter gesteund op een algemene vaststelling dat de procedure correct is verlopen en er geen redenen voorliggen om de ramingen van de landbouwdeskundige van het Agentschap voor Landbouw en Visserij in twijfel te trekken. In die zin bestaat er geen inbreuk op de motiveringsplicht of het zorgvuldigheidsbeginsel.

Over de beweerde afwezigheid in de bestreden beslissing van een verwijzing naar de repliek van de administratie op de beroepschriften, stelt zij dat het administratief dossier aantoont dat artikel 14, tweede lid, van het Soortenschadebesluit werd nageleefd, dat het administratief dossier en de bestreden beslissingen bijtijds aan de bevoegde Vlaamse minister werden overgemaakt, dat een “repliek op het verzoekschrift” niet verplicht is, te meer omdat in voorliggende zaak de twee beroepschriften zich beperken tot het louter formuleren van een eigen schatting van de schade, doch geen inhoudelijke

opmerkingen bevatten op de ramingen die werden weerhouden in de aanvullende verslagen van het Agentschap voor Natuur en Bos Oost-Vlaanderen.

Over de vraag naar de herkomst en de relevantie van de verwijzing naar het zogenaamde digitale hoogtemodel, antwoordt de verwerende partij dat de verwijzing naar het digitaal hoogtemodel kennelijk slechts een bijkomend element is dat louter wordt aangehaald ter bevestiging van hetgeen reeds was gebleken tijdens het plaatsbezoek op 19 april 2013 door de deskundige van het Agentschap voor Landbouw en Visserij, meer bepaald dat er ook schade kan worden vastgesteld door waterstagnatie ten gevolge van een verstoorde bodemstructuur. De bestreden beslissing geeft ook expliciet aan wat de relevantie is van het digitaal hoogtemodel en verduidelijkt bovendien dat dit hoogtemodel helemaal niet op zich als argument wordt ingeroepen, doch slechts ter bevestiging van het plaatsbezoek. Het betreft duidelijk een motivering ten overvloede die niet kan leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

Over het probleem van waterstagnatie op een van de percelen wintertarwe, verwijst zij naar hetgeen gesteld wordt in het verslag over het eerste plaatsbezoek op 19 april 2013. Daarenboven zou de verzoekende partij het probleem van de waterstagnatie op het betrokken perceel niet betwisten. Het feit dat naar mening van de verzoekende partij de ambtenaren die het plaatsbezoek hebben verricht, geen deskundigheid zouden hebben op het vlak van waterhuishouding of bodemkunde - wat niet aangetoond wordt en formeel wordt betwist - speelt dan ook geen rol, nu zij erkent dat een gedeelte van het betrokken perceel “natter” is dan de rest.

Het verslag van het tweede plaatsbezoek van 1 augustus 2013 bevat luchtfoto’s van 2007 en 2009, alsook een orthofoto van 1988. Tevens wordt geakteerd dat er sprake is van “weinig graasschade” en dat “uitwerpselen onduidelijk tot niet aanwezig” zijn. Van enige onzekerheid omtrent het bestaan van een probleem van waterstagnatie op het betrokken perceel, is helemaal geen sprake. Het gebruik van de vraagtekens bij de mogelijke oorzaak van het probleem

van waterstagnatie, duidt niet op de vaststelling inzake de waterstagnatie, doch veeleer op voorzichtigheid of terughoudendheid bij het noemen van de mogelijke oorzaken daarvan.

Uit wat voorafgaat blijkt dat op gemotiveerde en wetenschappelijk onderbouwde wijze door het Agentschap voor Natuur en Bos werd besloten tot een probleem van waterstagnatie op het kwestieuze perceel.

Voorts moet worden vastgesteld dat de weerhouden vergoedbare wildschade niet alleen zijn oorsprong vindt in het probleem van waterstagnatie, doch dat er gewoonweg op het betrokken perceel “weinig graasschade” is vastgesteld hetgeen volgt uit het feit dat de uitwerpselen van de brandganzen “onduidelijk tot niet aanwezig” zijn.

Het verslag van het tweede plaatsbezoek van 1 augustus 2013 bevat voorts een gedetailleerde berekening van de weerhouden wildschade aan de wintertarwe. Deze gedetailleerde berekening wordt niet met concrete argumenten betwist.

Met betrekking tot de vergoedbare wildschade volgt uit artikel 12, 2°, van het Soortenschadebesluit dat enkel de opbrengstverliezen ingevolge wildschade door beschermde soorten voor vergoeding in aanmerking komen. Bijgevolg is geen vergoeding mogelijk voor externe oorzaken, zoals onder meer klimatologische omstandigheden of de kenmerken van het betrokken perceel.

9. In haar memorie van wederantwoord dupliceert de verzoekende partij dat de verwijzing in de memorie van antwoord naar het administratief dossier niet kan voldoen aan de formelemotiveringsplicht en dat het in het kader van een administratieve beroepsprocedure niet aan haar toekomt om aan te tonen dat de schattingsverslagen van de door haar aangestelde schatter gemaakt zijn met toepassing van het Soortenschadebesluit.

De bestreden beslissing is beperkt tot de vaststelling dat, met betrekking tot de wintertarwe, “[d]e door uw schatter vastgestelde schade wordt [geraamd] op € 14.584 […] in tegenstelling tot de € 4.722 die werd vastgesteld door de deskundige van het ALV” en, met betrekking tot de suikerbieten, “[d]e door uw schatter vastgestelde schade wordt [geraamd] op € 8.382 […] in tegenstelling tot de € 256,68 die werd vastgesteld door de deskundige van het ALV”. Bij een zorgvuldig onderzoek zou de minister bij de vaststelling van deze grote verschillen in schaderaming bijkomende informatie gevraagd hebben bij haar administratie en/of bij de beroepsindiener. Zulks is niet gebeurd, eerder integendeel. Na de vaststelling van de grote verschillen in schadebegroting, volstaat het voor de minister te stellen dat zij geen reden ziet om de vaststellingen die door de landbouwdeskundige van het Agentschap voor Landbouw en Visserij werden gemaakt, in twijfel te trekken. Alsof het grote verschil in de begrote schade door enerzijds haar beëdigde schatter en anderzijds de landbouwdeskundige nog geen reden genoeg is om te twijfelen. In dergelijke omstandigheden is het kennelijk onredelijk en onzorgvuldig om de schattingsverslagen van haar beëdigde schatter te negeren via een nietszeggend, algemeen en niet afdoend motief dat stelt “geen reden te zien om de vaststellingen die door de landbouwdeskundige van het ALV werden gemaakt, in twijfel te trekken”. Ook in het administratief dossier dat aan de bestreden beslissing ten grondslag ligt, ontbreekt het aan een formeel en materieel afdoende motief ter zake.

Wat betreft de schade die het gevolg zou zijn van niet door vogels veroorzaakte waterstagnatie, wederantwoordt de verzoekende partij dat het verslag van het eerste plaatsbezoek stelt dat het wintertarwegewas werd begraasd waardoor het gewas mogelijk een groeiachterstand heeft opgelopen en dat de stroken waterstagnatie op het perceel waar het wintertarwegewas is afgestorven het gevolg zijn van een verstoorde bodemstructuur. Hoewel in de bestreden beslissing wordt verwezen naar het verslag van het tweede plaatsbezoek, stelt zij dat het een raadsel is waar in dit verslag haar opmerking wordt weerlegd. In het verslag van het tweede plaatsbezoek is geen sprake meer van een groeiachterstand door de aanvankelijk beweerde waterstagnatie. Dat de berekeningswijze van de schade die

in bijlage bij het verslag van het tweede plaatsbezoek dan toch de vergoedbare schade met 50% reduceert omwille van de beweerde waterstagnatie is hiermee dan weer tegenstrijdig. Een loutere verwijzing door de bestreden beslissing naar een stuk uit het administratief dossier dat op zich niet afdoende is gemotiveerd, miskent de formele- en materiëlemotiveringsplicht. Als bijkomend element verwijst de bestreden beslissing weliswaar naar het onduidelijke motief dat een analyse van het digitaal hoogtemodel ook de aanwezigheid bevestigt “van een depressie ter hoogte van de schadezones wat mogelijk mee aan de oorzaak kan liggen van de schade”. Zij blijft er evenwel bij geen enkel idee te hebben waar deze analyse vandaan komt en wat hiervan de relevantie is voor de beoordeling van het beroep of de begroting van de omvang van de schade. De verzoekende partij besluit dat de bestreden beslissing tegenstrijdig gemotiveerd is in zoverre van de ene kant wordt gesteld dat er geen redenen zijn om de vaststellingen van de landbouwdeskundige in twijfel te trekken en van de andere kant onzekerheid te laten bestaan over het oorzakelijk verband tussen de aanwezigheid van “waterstagnatie” of “een depressie” en de vastgestelde schade. De onzekerheid van de landbouwdeskundige over de oorzaak van de schadestructuur zou volgens de verzoekende partij manifest zijn.

Met betrekking tot artikel 14, tweede lid, van het Soortenschadebesluit dupliceert ze dat de verwerende partij onomwonden stelt niet gebonden te zijn door haar eigen regelgeving die voorschrijft dat in het kader van de administratieve beroepsprocedure een repliek wordt gegeven op het verzoekschrift, dat wanneer de beroepsinstantie vaststelt dat de wettelijk opgelegde repliek ontbreekt het zorgvuldigheidsbeginsel vereist dat “zij een dergelijke repliek alsnog opvraagt”, dat “[h]et gebrek aan repliek op het verzoekschrift […] duidelijk ten grondslag [ligt] van het gebrek aan afdoende motivering van de bestreden beslissing” en dat de verwerende partij “tevergeefs [tracht] om de miskenning van deze verplichting op te vangen door enerzijds de beroepsschriften van verzoekster een gebrek aan inhoudelijke opmerkingen te verwijten en door anderzijds een verwijzing naar de stukken in het administratief dossier”.

10. In haar laatste memorie doet de verzoekende partij nog gelden dat de verwerende partij er alle belang bij heeft dat zij zo weinig mogelijk gehouden is tot de uitkering van schadevergoedingen wegens wildschade, dat in hoofde van de verwerende partij “opportuniteitsoverwegingen” meespelen, dat zij wordt geconfronteerd met deskundigen “die niet langer onafhankelijk en onpartijdig door het Vredegerecht worden aangesteld”, dat er sprake is van “manifeste tegenstrijdigheden” in de schadebegroting, dat haar standpunt omtrent de gevolgen van de beweerde waterstagnatie niet wordt weerlegd en dat de aspecten waterhuishouding en bodemstructuur niet werden beoordeeld door een in deze materies erkende deskundige. Zij herhaalt dat de schadebegroting niet steunt op een redelijke grondslag en dat een concreet beeld werd gegeven van de standaardopbrengst van het betrokken perceel.

Beoordeling

11. De verzoekende partij heeft voor de schade aan de wintertarwe en de suikerbieten een aanvraag tot vergoeding van de wildschade ingediend. Overeenkomstig artikel 3, § 1, vierde lid, van het Soortenschadebesluit moeten bij de aanvraag bewijsstukken worden gevoegd tot staving van het bestaan en de omvang van de wildschade. Artikel 4, § 2, van hetzelfde besluit voorziet in een tegensprekelijk plaatsbezoek, in aanwezigheid van de ambtenaar van het Agentschap voor Natuur en Bos en de schadelijder of zijn gevolmachtigde. In geval van schade aan gronden met landbouw- of tuinbouwbestemming, aan de teelten of oogsten op die gronden of aan de voor de landbouw nuttige dieren laat de ambtenaar zich bijstaan door een deskundige op het vlak van de landbouw, die is aangewezen door het departement voor Landbouw en Visserij. Indien mogelijk wordt tijdens dat plaatsbezoek in overleg met de schadelijder en de aanwezige deskundigen een schadebedrag geraamd (artikel 4, § 3, van het Soortenschadebesluit). Van het plaatsbezoek wordt een verslag opgemaakt waarop de schadelijder schriftelijk kan reageren (artikel 5, §§ 1 en 2, van het Soortenschadebesluit). Indien de schade niet onmiddellijk begrootbaar is, wordt er

een tweede plaatsbezoek verricht kort voor de oogst (artikel 7, § 1, van het Soortenschadebesluit).

12. Op 19 april 2013 werd een eerste tegensprekelijk plaatsbezoek verricht omtrent de schade aan de wintertarwe. Het verslag van de ambtenaar vermeldt:

> "Het wintertarwegewas op de percelen werd begraasd waardoor het gewas mogelijk een groeiachterstand oploopt.
>
> Op perceel 1 zijn 3 stroken gelegen waar ten gevolge van waterstagnatie het wintertarwegewas is afgestorven. Deze waterstagnatie is het gevolg van een verstoorde bodemstructuur. Het betreft een strook van 0,26 ha (65 m x 40 m), 0,15 ha (50 m x 30 m) en 0,24 ha (40 m x 60 m). In totaal gaat het om 0,65 ha.
>
> Uit vergelijking van luchtfoto's van 2007 en 2009 (bron: 'google earth') blijkt de locatie van de waterstagnatie een vroeger afwateringssysteem te volgen. Deze structuur duidt op een verstoorde bodem die niet het gevolg is van de aanwezigheid van brandganzen en smienten. Stagnerend water trekt wel ganzen en smienten aan. De oppervlakte aan door waterstagnatie afgestorven wintertarwe komt niet in aanmerking voor een schadevergoeding.
>
> Op perceel 2 is eveneens een strook wintertarwe afgestorven t.g.v. waterstagnatie. De waterstagnatie op dit perceel is wel veroorzaakt door ganzen (duidelijke aanwezigheid uitwerpselen en pootafdrukken)".

Over dit verslag merkte de verzoekende partij op dat "[m]et luchtfoto's van 4 en 6 jaar geleden […] men niet [kan] bewijzen dat schade enkel door waterstagnatie zou veroorzaakt worden".

13. Omdat de schade niet onmiddellijk kon worden begroot, werd er op 1 augustus 2013 een tweede plaatsbezoek verricht. Het verslag van 27 november 2013 stelt:

> "Tijdens het tweede plaatsbezoek d.d. 1/08/2013 herbevestigde de landbouwdeskundige de schade aan het wintertarweperceel.
>
> De totale schade berekend door de landbouwdeskundige bedraagt € 4.722,00.
>
> Ten gevolge van artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vergoeding van wildschade van 3 juli 2009 wordt het eigen risico dat geldt bij een te verlenen vergoeding met betrekking tot de wildschade vastgelegd op 5% van het bedrag van de vastgestelde schade, met een minimum van € 250,00 per schadelijder per jaar. Vergoedingen lager dan 50 euro worden

niet uitbetaald.

Het eigen risico wordt berekend op basis van de optelsom van uw wildschadedossier OV-13-10 met wildschadedossier OV-13-020. De toekenning van de schadevergoeding voor beide dossiers wordt vermeld in wildschadedossier OV-13-20".

Bij het verslag is een gedetailleerde berekening gevoegd, waaruit blijkt dat de ambtenaar aanvaardt de schade op perceel 1 voor de helft toe te schrijven aan de waterstagnatie door de bodemstructuur, en voor de andere helft aan wildschade.

14. Vervolgens dient de verzoekende partij met een fax van 10 december 2013 haar opmerkingen in. Ze wijst er onder meer op dat "de schaderaming welk door uw diensten op 50% werd geraamd tgv waterstagnatie en slechte bodemstructuur, geenszins kan weerhouden worden" en stelt dat de schade louter te wijten is aan ganzenvraat.

15. Behalve wat betreft het verondersteld aandeel van de slechte bodemstructuur op een deel van perceel 1, heeft de verzoekende partij er zich bij haar opmerkingen van 10 december 2013 en in haar administratief beroepschrift toe beperkt een, op haar vraag daags voor het plaatsbezoek en buiten de voorziene procedure om, gemaakt schattingsverslag te bezorgen. In de gegeven omstandigheden valt niet in te zien waarom de verwerende partij uitdrukkelijk zou hebben moeten motiveren waarom ze - wat de vastgestelde schade betreft - het verslag van het Agentschap voor Natuur en Bos niet in twijfel trekt.

Evenmin heeft de verzoekende partij opmerkingen geformuleerd over de in het verslag van 27 november 2013 gehanteerde prijzen, maar is zij zonder enige toelichting uitgegaan van de prijzen die vermeld worden in het schattingsverslag van 31 juli 2013.

16. Met betrekking tot de aanname door het Agentschap voor Natuur en Bos dat de minderopbrengst op een deel van perceel 1 (deels) het gevolg was van waterstagnatie door een slechte bodemstructuur, wordt vastgesteld dat uit de

opmerkingen van de verzoekende partij over het verslag van het plaatsbezoek van 19 april 2013 blijkt dat zij erkent dat reeds voorafgaand aan de komst van de vogels waterstagnatie was opgetreden.

Voor zover het Agentschap voor Natuur en Bos er in het verslag van het plaatsbezoek van 19 april 2013 nog van zou zijn uitgegaan dat de schade uitsluitend door de reeds bestaande waterstagnatie zou zijn veroorzaakt, werd in het latere verslag van 27 november 2013 aangenomen dat de schade maar voor de helft het gevolg was van de reeds bestaande waterstagnatie. Hoewel de verzoekende partij zich beroept op onwetendheid over de vroegere aanwezigheid van een afwateringssysteem, geeft zij evenwel geen andere mogelijke verklaring voor het feit dat er inderdaad vochtige stroken aanwezig zijn. Bovendien is de precieze oorzaak van de waterstagnatie minder belangrijk dan de vaststelling door het agentschap dat er aan de plassen op perceel 2 een duidelijke aanwezigheid is van pootafdrukken en uitwerpselen, wat niet het geval is op perceel 1.

Het is niet onredelijk om aan te nemen dat er op stroken van een akker met een slechte afwatering een kleinere teeltopbrengst zal zijn. Het Agentschap voor Natuur en Bos erkent anderzijds dat de ganzen en smienten net door die stroken worden aangetrokken, wat tot een verdere vermindering van de opbrengst leidt. Aangezien het echter onmogelijk is om een precieze opdeling te maken tussen de minderopbrengst die verband houdt met waterstagnatie en deze die te wijten is aan de aanwezigheid van vogels, heeft het Agentschap voor Natuur en Bos een verdeelsleutel van 50/50 gehanteerd. De verzoekende partij toont niet aan dat die verdeling in de gegeven concrete omstandigheden de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

Het standpunt van de verzoekende partij dat van zodra er sprake is van minderopbrengst door wildschade, ook alle minderopbrengst die een andere oorzaak heeft moet worden vergoed, vindt geen steun in artikel 12 van het Soortenschadebesluit waarin wordt bepaald dat voor schade aan teelten en oogsten de raming of de begroting van de wildschade gebeurt op basis van de

“standaardopbrengst van de betrokken teelt in de betrokken landbouwstreek” waarbij de hoogte van de schade wordt uitgedrukt als “een percentage van de waarde die mocht verwacht worden van de betrokken teelt of oogst indien deze wildschade of schade door een beschermde soort niet was opgetreden”.

17. Voor de schade aan de suikerbieten werd er een tegensprekelijk plaatsbezoek verricht op 30 september 2013. In het verslag van dat plaatsbezoek wordt, op basis van een telling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek van 12 september 2013 in het gebied, aangenomen dat de schade voor 90% werd veroorzaakt door ganzensoorten waarvan de schade in aanmerking komt voor vergoeding. Het verslag van 27 november 2013 berekent de totale minderopbrengst op 256,68 euro, waarvan 90% of 231,01 euro in aanmerking komt voor vergoeding.

De verzoekende partij maakt gebruik van een schattingsverslag van 25 oktober 2013 van een door haar aangesteld deskundige. Dit verslag, opgemaakt na het tegensprekelijk plaatsbezoek, hanteert andere oppervlaktes, schadepercentages en prijzen op grond waarvan de verzoekende partij aanspraak meent te maken op een schadevergoeding van 8107 euro.

Aangezien het Soortenschadebesluit bepaalt dat de schade wordt vastgesteld tijdens een tegensprekelijk plaatsbezoek en de schadelijder opmerkingen kan formuleren bij het verslag van het plaatsbezoek, rust op de verwerende partij niet de verplichting om uitdrukkelijk te motiveren waarom het verslag van het Agentschap voor Natuur en Bos niet in twijfel wordt getrokken.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

18. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van de hoorplicht, van het beginsel “audi et alteram partem”, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet en van de materiëlemotiveringsplicht.

De verzoekende partij wijst erop dat zij uitdrukkelijk heeft gevraagd om te worden gehoord maar dat op die vraag niet werd ingegaan zonder opgave van enig motief. Ze stelt dat de hoorplicht “los van enige normatieve bepaling, als beginsel van behoorlijk bestuur” ook van toepassing is op georganiseerde bestuurlijke beroepen en dat “de beroepsinstantie duidelijk dient te motiveren waarom zij meent niet te moeten ingaan op het uitdrukkelijk verzoek van de beroepsindiener om zijn standpunt te komen uiteenzetten”. Ze verduidelijkt dat een hoorzitting haar zou “hebben toegelaten toe te lichten [op] welke wijze de door haar aangestelde deskundige schatter tot zijn raming van de schade was gekomen”, teneinde “de minister bij de herneming van het volledige onderzoek van de aanvragen” in de mogelijkheid te stellen “om, zoals voorzien in artikel 7, §1, laatste lid Soortenschadebesluit tot een definitieve raming te komen in overleg met verzoekster als schadelijder”.

19. De verwerende partij antwoordt dat in artikel 14 van het Soortenschadebesluit geen hoorplicht staat ingeschreven en dat de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur inhoudt dat tegen niemand een ernstige maatregel kan worden genomen die gesteund is op diens persoonlijk gedrag en die van aard is om zijn belangen zwaar aan te tasten. Te dezen is geen sprake van een dergelijke maatregel.

Voor het overige wijst de verwerende partij erop dat Bert Anné aanwezig was bij de plaatsbezoeken, dat hij de gelegenheid heeft gehad om zelf dan wel door tussenkomst van zijn raadsman zijn opmerkingen ter zake te laten

gelden en dat hij zijn argumenten kenbaar heeft kunnen maken in het beroepschrift tegen de in eerste aanleg genomen beslissingen.

20. De verzoekende partij wijst in haar memorie van wederantwoord op een tendens in de rechtspraak en rechtsleer tot verruiming van de hoorplicht waarbij “handelingen die de rechtstoestand van de burger negatief beïnvloeden […] alleen [mogen] worden gesteld indien het bestuur volledig op de hoogte is van de feitelijke en juridische situatie”. Gelet op de talrijke onzekerheden, tegenstrijdigheden en onduidelijkheden in dit dossier, had de verwerende partij door haar te horen een onzorgvuldige en niet afdoende gemotiveerde beslissing kunnen vermijden.

Beoordeling

21. Uit artikel 14 van het Soortenschadebesluit vloeit niet voort dat de bevoegde minister de schadelijder verplicht moet horen in het kader van de beroepsprocedure tegen een beslissing van het Agentschap voor Natuur en Bos met betrekking tot de vergoeding voor wildschade of schade door een beschermde soort.

22. De hoorplicht houdt in dat de bestuurde tegen wie een ernstige maatregel wordt overwogen die van aard is zijn belangen zwaar aan te tasten en die gegrond is op zijn persoonlijk gedrag, vooraf in de gelegenheid wordt gesteld om op nuttige wijze zijn standpunt ter zake te doen kennen.

Om zich op de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur te beroepen, moet blijken dat de overheid een beslissing heeft genomen die gesteund is op het persoonlijke gedrag van de betrokkene. Dit is te dezen niet het geval omdat de bestreden beslissing waarbij in beroep uitspraak wordt gedaan over twee aanvragen tot het verkrijgen van een vergoeding voor wildschade, allerminst genomen werd omwille van de persoonlijke gedragingen van de verzoekende partij.

Het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zesentwintig mei tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,

bijgestaan door

Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Elisabeth Impens	**Eric Brewaeys**